

20 Ιουλίου 1974

Εισβολή στην Κύπρο

Αφορμή ζητούσαν οι Τούρκοι να εισβάλλουν στην Κύπρο. Την έδωσε η χούντα της Αθήνας με το πραξικόπημα κατά του προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας αρχιεπισκόπου Μακαρίου και τον διορισμό του Νίκου Σαμψών, στη θέση του.

Παρασκευή, 19 του Ιουλίου, 3 τα ξημερώματα, ο σταθμός της Κυρήνειας έπιασε ένα σήμα με οδηγίες προς τους Τουρκοκύπριους. Ειδοποιήθηκε ο πρεσβευτής των ΗΠΑ στην Κύπρο, Ρότζερ Ντέιβις, που απάντησε πως πρόκειται για επίδειξη δύναμης. Στις 9 το βράδυ, η Λευκωσία ειδοποίησε την Αθήνα: «Στα ανοιχτά της Κύπρου φάνηκαν τουρκικά αποβατικά». Η Αθήνα απάντησε: «Πρόκειται για άσκηση».

Καθώς βράδιαζε, την Παρασκευή 19 του Ιουλίου, ο αρχηγός ΓΕΕΘΑ Γρηγόριος Μπονάνος ήταν κατηγορηματικός: Δεν έπρεπε να δοθούν αφορμές στους Τούρκους. Νύχτωσε κι έκλεισε το Πεντάγωνο. Όλοι πήγαν στα σπίτια τους. Ο Μπονάνος προτίμησε τις κατασκηνώσεις του Αγίου Ανδρέα. Η ζέστη ήταν αφόρητη στην Αθήνα.

Ώρα 4.30 το πρωί, στην Άγκυρα, ξύπνησαν τον Έλληνα πρεσβευτή, Κοσμάδοπουλο και του εξήγησαν πως, με το πραξικόπημα, παραβιάστηκε η συνταγματική τάξη στην Κύπρο και, γι' αυτό, η Τουρκία επενέβαινε με το δικαίωμα της εγγυήτριας δύναμης. Το σχέδιο «Αττίλας» είχε ξεκινήσει. Ο πρεσβευτής ξύπνησε τον πρωθυπουργό Αδαμάντιο Ανδρουτσόπουλο και τον ενημέρωσε. Ο Ανδρουτσόπουλος ξύπνησε τους άλλους κοιμώμενους. Έδωσαν όλοι ραντεβού στο Πεντάγωνο.

Καθώς ο τουρκικός στόλος έπλεε προς τις ακτές της Κυρήνειας, ο διοικητής του ναυτικού σταθμού υποπλοίαρχος Τσομάκης μπήκε σε μια τορπιλάκατο κι ο σημαιοφόρος Βερύκιος σε

μια άλλη. Οι Τούρκοι είχαν αρχίσει να κανονιοβολούν και τα αεροπλάνα τους να βομβαρδίζουν. Οι δυο τορπιλάκατες βγήκαν στ' ανοιχτά, να χτυπήσουν τον τουρκικό στόλο! Στις 5.05' δέχτηκαν επίθεση. Στις 5.15', η τορπιλάκατος του Βερύκιου βυθίστηκε. Σώθηκαν όλοι. Η τορπιλάκατος του Τσομάκη συνέχισε ακάθεκτη την επίθεσή της, μόνη απέναντι σε έναν ολόκληρο στόλο, μέσα σε κόλαση φωτιάς. Έφτασε τα τουρκικά πλοία σε απόσταση δυο μιλίων. Ετοίμασε τις τορπίλες αλλά δέχτηκε καιρίο πλήγμα και τινάχτηκε στον αέρα: Νεκροί εννέα. Ένας μόνο ύπαρχος σώθηκε.

Ως τις 9 το πρωί, στην Κυρήνεια είχαν αποβιβαστεί 3.000 Τούρκοι. Στις 9, κηρύχθηκε στην Κύπρο επιστράτευση. Στο Κιόνελλι της Κυρήνειας, κάποιο ελληνικό τμήμα ενεργούσε αυτόβουλα. Στριμώξε τους Τούρκους στα 500 μ. από τη θάλασσα. Διατάχθηκε να σταματήσει.

Στις 11, το κρατικό ραδιόφωνο της Αθήνας μετέδωσε ανακοίνωση για γενική επιστράτευση. Για τη χούντα, ήταν η αρχή του τέλους καθώς αποκαταστάθηκε η ιεραρχία στο στράτευμα. Οι απόστρατοι που διώχτηκαν, επέστρεψαν. Βασίλευε το χάος αλλά οι συνταγματάρχες έπρεπε να υπακούν στους ανωτέρους τους. Στην Κύπρο, οι Τούρκοι προχωρούσαν.

Η προσωρινή κατάπαυση του πυρός ίσχυσε εξήντα ώρες μετά την εισβολή. Μια μέρα αργότερα, η χούντα έπαψε να υπάρχει. Επακολούθησε ο «Αττίλας 2» και η ανακήρυξη του τουρκοκυπριακού ψευδοκράτους. Οι Τούρκοι κατέχουν το 40% του νησιού. Με την εισβολή, δημιουργήθηκαν 200.000 πρόσφυγες.

1402: Ο Ταμερλάνος των Μογγόλων νικά τον Βαγιαζήτ των Τούρκων στη μάχη της Άγκυρας και δίνει άθελά του ανάσα ακόμα 50 χρόνων στη συρρικνωμένη Βυζαντινή αυτοκρατορία.

1785: Γεννιέται ο Μαχμούτ Β', σουλτάνος της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας (1808 - 39) κατά τη διάρκεια της ελληνικής επανάστασης.

1824: Η καταστροφή των Ψαρών. Ο τουρκικός στόλος εμφανίζεται ξαφνικά και αποβιβάζει 28.000 πάνοπλους στρατιώτες που αρχίζουν να σφάζουν τους νησιώτες: Μετρήθηκαν 27.000 νεκροί, γλίτωσαν 3.000 που πρόλαβαν να μπουν σε πλοία και πυρπολικά και να φύγουν.

1870: Αρχίζει ο γαλλογερμανικός πόλεμος, που θα φέρει τους Γερμανούς στο Παρίσι. Με τη συνθήκη της Φραγκφούρτης, στις 10 Μαΐου 1871, η Γερμανία θα προσαρτήσει την Αλσατία και τη Λορένη.

1890: Γεννιέται ο Γεώργιος Β', βασιλιάς της Ελλάδας. Διαδέχτηκε τον πατέρα του το 1922 αλλά ουσιαστικά έμεινε στον θρόνο από το 1936 ως τη γερμανική κατοχή κι από τα τέλη του 1946 μέχρι τον θάνατό του την Πρωταπριλιά του 1947.

1893: Γεννιέται ο Αλέξανδρος, βασιλιάς της Ελλάδας από το 1917 ως το 1920. Ήταν ο πρώτος μονάρχης στην ιστορία που πέθανε από δάγκωμα μαϊμούς.

1913: Η Τουρκία επωφελείται από τον Β' Βαλκανικό πόλεμο και αποσπά την Αδριανούπολη από τους Βούλγαρους.

1917: Εφαρμόζονται οι όροι της Συμφωνίας της Κέρκυρας με την οποία Σέρβοι, Κροάτες και Σλοβένοι ενώνονται σχηματίζοντας το Βασίλειο Σέρβων, Κροατών και Σλοβένων, μετέπειτα Γιουγκοσλαβία.

1925: Γεννιέται ο Ζακ Ντελόρ, Γάλλος πολιτικός και πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής τα χρόνια 1985 - 1994.

1944: Ο Κλάους Σενκ Γκραφ φον Στόφενμπεργκ τοποθετεί βόμβα κάτω απ' το γραφείο του Χίτλερ στο αρχηγείο του, την «Φωλιά του Λύκου», με σκοπό την δολοφονία του, χωρίς όμως επιτυχία.

1960: Πρώτη εκτόξευση πυραύλου πολάρης (με δυνατότητα πυρηνικής κεφαλής) από υποβρύχιο.

1988: Η Νότια Αφρική, η Κούβα και η Αγκόλα φτάνουν σε συμφωνία όσον αφορά τη λήξη του πολέμου στην τελευταία και την ανεξαρτητοποίηση της Ναμίμπια.

2001: Στην αποκλεισμένη από ισχυρές αστυνομικές δυνάμεις Γένοβα πραγματοποιείται η συνάντηση της G8 ενώ 120.000 διαδηλωτές από όλο τον κόσμο προσπαθούν να διαδηλώσουν κατά της παγκοσμιοποίησης. Στις συγκρούσεις που ξέσπασαν, ένας διαδηλωτής σκοτώθηκε, πάνω από εξακόσιοι τραυματίστηκαν και 156 συνελήφθησαν.

2006: Την έβδομη ημέρα του ακήρυκτου πολέμου, κι ενώ έχουν δημιουργηθεί 500.000 πρόσφυγες από τους βομβαρδισμούς, το Ισραήλ ξεκινά χερσαία εισβολή στο Λίβανο αλλά συναντά σφοδρή αντίσταση από τα μέλη της οργάνωσης Χεζμπολάχ.

2007: Μετά από 42 ημερών επώδυνης νοσηλείας, ο αρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος παίρνει εξιτήριο από το Αρεταίειο.

2010: Μετά από 11ωρη ανάκριση για το σκάνδαλο του Βατοπεδίου, ο διευθυντής του γραφείου του πρώην πρωθυπουργού Κώστα Καραμανλή, Γιάννης Αγγέλου, αφήνεται ελεύθερος με απαγόρευση εξόδου από τη χώρα και χρηματική εγγύηση 400.000 ευρώ. Τελικά, η εγγύηση μειώθηκε στα 150.000 ευρώ.

1924: Ιδρύεται στο Παρίσι η FIDE, η Διεθνής Ομοσπονδία Σκακιού.

1933: Γεννιέται η «εθνική σταρ» Αλίκη Βουγιουκλάκη. Πέθανε στις 23 Ιουλίου 1996.

1936: Πραγματοποιείται στην αρχαία Ολυμπία, για πρώτη φορά, η τελετή της αφής της ολυμπιακής φλόγας. Έφτασε στο Βερολίνο την 1^η Αυγούστου (3.840 λαμπαδηδρόμοι).

1937: Πεθαίνει ο Γουλιέλμος Μαρκόνι, εφευρέτης του ασύρματου τηλέγραφου (νόμπελ φυσικής, 1909). Γεννήθηκε το 1874.

1938: Γεννιέται η Νάταλι Γουντ (Νατάσα Γκάρντιν), Αμερικανίδα ηθοποιός, γνωστότερη για την ερμηνεία της, όταν ήταν ακόμη παιδί, στην ταινία «Θαύμα στην 34η Οδό» και αργότερα στον «Επαναστάτη χωρίς αιτία» και στο «Γουέστ Σάιντ Στόρι».

1969: Λίγο πριν από τις δέκα τη νύχτα, ώρα Ανατολικής Αμερικής, ο αστροναύτης Νιλ Άρμστρονγκ κάνει ένα βήμα πάνω στο έδαφος της σελήνης, έχοντας βγει από τη σεληνάκατο «Αετός». Ο Έντουιν Όλντριν τον ακολούθησε 19 λεπτά αργότερα.

1989: Σε ηλικία 79 χρόνων, πεθαίνει ο ζωγράφος Γιάννης Τσαρούχης.

2011: Ο κολυμβητής Σπύρος Γιαννιώτης αναδεικνύεται παγκόσμιος πρωταθλητής στα δέκα χλμ. ανοικτής θαλάσσης, στο παγκόσμιο πρωτάθλημα που διεξάγεται στη Σαγκάη (Κίνα). Δυο μέρες αργότερα, απέσπασε και το ασημένιο μετάλλιο στα πέντε χλμ. ανοικτής θαλάσσης.